

موضوع تدریس: مددکاری اجتماعی با خانواده		مدت تدریس: ۳۴ ساعت	
پیشنیاز یا همزمان: حقوق درمددکاری اجتماعی ۲		محل اجرا: دانشکده پیراپزشکی و توانبخشی	
گروه هدف: مددکاری اجتماعی		مقطع: کارشناسی	
تعداد واحد: ۲		نوع واحد: نظری	نیمسال دوم
مدرس: سید محمدحسین جوادی		سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	
تاریخ بروز رسانی: ۱۴۰۳/۱۲/۷			

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم خانواده، مسایل و مشکلات آن، ساختار و کارکرد های خانواده، روش های کار با خانواده ها، خانواده درمانی، و بهره گیری از این مباحث در ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به خانواده ها و حمایت های اجتماعی در نظام سلامت برای خانواده ها.

اهداف اختصاصی:

انتظار می رود دانشجو در پایان این درس با مفهوم خانواده، و انواع آن، ساختار و کارکرد خانواده، روش های ارزیابی خانواده، تکنیک های الحاق به خانواده، روش بازدید منزل و مداخلات Home-based، خشونت خانگی، انواع آن و روش های کاهش آن در خانواده، روش شناسایی مشکل در خانواده، نحوه ی برنامه ریزی برای حل مشکل در خانواده، روشهای پایش و ارزشیابی مداخلات و ملاحظات مددکاری اجتماعی در کار با خانواده های دارای مشکلات مختلف آشنا شده باشد. همچنین انتظار می رود دانشجو بتواند ملاحظات اخلاقی را در تعامل با اعضای خانواده در نظر بگیرد، بدون تبعیض با اعضای خانواده تعامل کند و خانواده را به عنوان بستر مهمی برای ایجاد تغییر در نظر بگیرد و برای تغییر در سیستم خانواده اولویت قائل باشد.

محتوا و ترتیب ارائه :

عناوین و رئوس مطالبی که باید آموزش داده شود تا به اهداف دوره نائل شد. شامل: مطالب تئوری؛

جلسه	عناوین	ساعت	مدرس
جلسه ۱	ارایه طرح درس و اخذ نظرات دانشجویان، تعریف مفاهیم خانواده، انواع خانواده	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۲	خانواده بالنده و آشفته، فرضیه های مهم سامانه خانواده، شیوه های نامطلوب مقابله با مشکلات در خانواده، علیت چرخه ای در خانواده ، چرخه زیست خانواده	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۳	تاثیر تغییرات اجتماعی بر خانواده، مسایل خانواده در ایران (اقتصادی، اجتماعی و...) نیازمندیها و احتیاجات خانواده، حقوق خانواده و نقش آن در سلامت، ملاحظات اخلاقی در کار با خانواده	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۴	آشنایی با سیاست های خانواده در نظام رفاهی، آشنایی با منابع اجتماعی در حمایت از خانواده	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۵	تفاوت خانواده درمانی و مددکاری اجتماعی خانواده، معرفی نظریه ی سامانه های خانواده	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۶	فرایند ارائه ی خدمات مددکاری اجتماعی به خانواده ها (الحاق به خانواده، روش های ارزیابی و شناسایی مشکل در خانواده، برنامه ریزی برای حل مشکل، اجرای مداخلات و ارزشیابی) اصول برقراری ارتباط اثربخش، شروع کار، وظایف مربوط به مرحله کار (درگیر شدن و ارزیابی اولیه)،	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۷	تعیین هدف و قرارداد، تعریف مشکل دقیق (ارزیابی مبتنی بر توانایی ها)	۲ ساعت	
جلسه ۸	روش های کیفی ارزیابی خانواده، فنون تصویری کار با خانواده	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
	روشهای کمی ارزیابی خانواده	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
	مداخله در سامانه های خانواده (مهارتهای مداخله، فنون مداخله، مداخله بوم شناختی، مداخله در بحران، مداخله در سطوح والد- کودک، منابع اجتماعی در حیطه خانواده و کودک)		
جلسه ۹	مداخله در مسایل زناشویی ، نقش میانجی مددکاری اجتماعی در تعارضات خانوادگی، فرزندپروری (آشنایی با مدل های مختلف فرزندپروری و راهنماهای آموزش فرزندپروری مانند آموزش مدیریت رفتار کودکان ((Parent Management Training، فرزندپروری مثبت و فرزندپروری مشترک)	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۱۰	آشنایی با پیشگامان و نظریات خانواده درمانی ، آشنایی با مکتب خانواده درمانی تجربیاتی (ویرجینیا ستیر و...)	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۱۱	مکتب خانواده درمانی ساختی	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی

جلسه ۱۲	خانواده درمانی از نگاه روان تحلیلی یا روانکاوی	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۱۳	خانواده درمانی استراتژیک، سیستمی و متمرکز بر راه حل	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۱۴	مکتب خانواده درمانی های رفتاری و شناختی _ رفتاری	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۱۵	نقد و بررسی نظریات خانواده درمانی و بررسی اثربخشی آنها	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۱۶	نقد و بررسی مداخلات مددکاری اجتماعی در حوزه خانواده		سیدمحمدحسین جوادی
جلسه ۱۷	جمع بندی مباحث، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	سیدمحمدحسین جوادی

روش ارائه درس:

سخنرانی همراه با مشارکت فعال و پرسش و پاسخ، مشاهده فیلم، بحث در گروه های کوچک،، انجام تمرین های مرتبط با مباحث، آموزش پروژه محور.

تعداد ساعت / واحد آموزشی: ۳۴ ساعت / ۲ واحد

جایگاه های آموزشی دوره: کلاس درس

ارزشیابی دوره:

آزمون پایان ترم تراکمی (آزمون از پاسخ تحلیلی) ۱۵ نمره

ارزشیابی تدوینی (مشارکت فعال در فعالیت های کلاسی، مطالعه مطالب پیش از هر جلسه آموزشی و انجام تکالیف

هفتگی و مرتبط با درس) ۱ نمره

ارائه پروژه کلاسی (طرح تشکیل گروه) ۴ نمره

رفرانسه های آموزشی دوره:

۱. داندل کالینز، کتلین جردن و هیتر کولمن، ترجمه فریده همتی ۱۴۰۲، مددکاری اجتماعی کار با خانواده، انتشارات سمت
۲. آقابخشی، حبیب ۱۳۷۸، اعتیاد و آسیب شناسی خانواده، رویکرد مددکاری اجتماعی، انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
۳. جی هلی، مترجم باقر ثنائی، ۱۴۰۲، کتاب روان درمانی خانواده، انتشارات امیر کبیر
۴. مینوچین، سالوادور. فنون خانواده درمانی. ترجمه بهاری و همکاران. تهران: انتشارات رشد. آخرین ویرایش
۵. ستیر، ویرجینیا. آدم سازی در روانشناسی خانواده. بهروز بیرشک، تهران، انتشارات رشد. آخرین ویرایش
۶. فیلیپ بارکر، مترجمان زهره دهقان و محسن دهقان، کتاب خانواده درمانی پایه، انتشارات رشد.
۷. مایل نیکولز، ترجمه محسن دهقانی، خانواده درمانی، نظریات مفاهیم و روش ها، انتشارات رشد
۸. باقر ثنائی، ۱۳۹۶، مقیاس های سنجش خانواده و ازدواج، انتشارات بعثت.
۹. مقالات مرتبط با خانواده در ایران در پایگاه SID و سایر پایگاه های علمی

متدهای آموزشی دوره:

روش های ارتباط دانشجویان با استاد مربوطه:

شبکه های مجازی و اجتماعی

حضور